Medborgarmöte

Haurida 2026

Deltagande: Beata Allen, Mikael Fornander, Michael Wirestam, Carina Nohrs, Sonja Michanek, kommunpolis Emelie Jönsson och 10 medborgare från Haurida.

Text i kursiverat är tillägg eller återkoppling som tillkommit i tiden mellan avslutat möte och fram till att minnesanteckningar skickas ut.

Kommunstyrelsens ordförande Beata Allen och kommundirektör Mikael Fornander hälsar välkomna.

Haurida presenterar sig

Haurida är kommunens minsta socken, men en av de som ökar i befolkning. Det är inte alltid man besöker Aneby tätort eftersom man oftast arbetspendlar åt andra håll. Detta, samt att postadresserna skiljer sig, gör att identiteten blir lite splittrad. Man känner sig helt enkelt inte alltid som Anebybo och man hade velat ha en bättre och tätare dialog med kommunen. Mikael frågar hur många man är i socken och det är inte helt klart. Eva påpekar att man förr fick veta när någon ny flyttade in, och att man då gjorde ett besök och hälsade välkomna.

Tidigare fanns sockenråd, och den formen av dialog gjorde att man även lärde känna de andra socknarna och deras representanter. Beata förklarar att sockenråden inte är aktuella igen, men att det finns en tanke om att representanter från olika socknarna träffar kommunen oftare. Beata tar upp föreningsträffarna och undrar om det kan vara ett tillfälle att träffas och föra dialog, men från socknen saknar man lyhördheten på dessa träffar och det upplevs med som information än som dialog. Beata påtalar att ett annat alternativ kan vara att bjuda in till de egna träffarna för att få en tätare kontakt och bättre dialog.

Ibland hade man velat ha mer tillbaka från kommunen. Mikael frågar vad man vill se, vad man önskar. Det påtalas att man saknar en naturlig samlingsplats, det är ganska spretigt. Den fysiska miljön bidra också till denna uppdelning. Utanför kyrkbyn så är det dåligt med belysning, man hade gärna knutit ihop det så man känner att lite större område tillhör själva byn. Det skapar också problem när barnen ska gå själva till kompisar, eller om man vill gå med barnvagn till förskolan. (Lars, vad var det för problem med stolparna? Jag hängde inte med på detta med trä och rostiga fundament) En annan känd problematik som varit uppe för diskussion många gånger är vägen till Lövviken som inte får asfalteras. Detta gör att Lövvikenborna inte vill åka åt Hauridahållet. Lövvikenborna vill därför inte ha sina barn på förskolan i Haurida och husbilsägare undviker vägen då man inte gärna kör på den med dyra husbilar. Kommunen delar bilden med Hauridaborna och har tidigare drivit ett projekt om att asfaltera vägen där Trafikverket skulle vara med och delfinansiera detta. Länsstyrelsen satte stopp för projektet eftersom en del av vägen låg inom kulturreservatet Åsens by. Idag kan det vara möjligt att man är mer positiv till detta, men även om det finns en öppning nu så är det en helt annan kostnad idag. Då fanns finansiering, men det saknas idag. Kommunen tar med sig frågan till möte med Trafikverket senare denna vecka. *Behovet av beläggning har framförts på nytt till Trafikverket vid kommundialogmöte 2026-11-12. Kommunen framhåller att det är längesedan avtalet om beläggning gjordes och avslaget från länsstyrelsen om åtgärderna är också långt tillbaka i tiden. Lämpligt att på nytt pröva och arbeta med frågan där kommunen menar att beläggning är rätt åtgärd för framtiden. Trafikverket tar med sig frågan.*

En intressant historisk kuriosa är att Haurida var den socken i Sverige som procentuellt hade flest utvandrare.

Kommunpolis

Kommunpolis Emelie Jönsson berättar att kommunpolisens arbete är att samordna brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i lokalpolisområdet. Utöver akuta uppdrag så handlar en stor del av polisens arbete om att bedriva brottsförebyggande arbete. Kommunen och ett flertal andra aktörer är också viktiga i detta, och polisen har gjort ett stort arbete med att i ökad grad än tidigare samverka över gränserna.

Emelie berättar om polisens organisation. I polisområde Jönköping finns tre distrikt, varav Aneby tillhör lokalpolisområde Höglandet som består av sex kommuner. Det finns flera olika kompetenser inom lokalpolisområdet, varav en är områdespolis. Aneby har två lokalpoliser som jobbar kontaktskapande i samhället. Huvudsätet i höglandet är Eksjö där ett stort antal funktioner finns.

Emelie övergår till att visa hur brottsstatistiken sett ut under senaste året jämfört med samma period tidigare år. Totala antalet anmälda brott minskar, nationellt och lokalt. Gällande tillgreppsbrott så har dessa sjunkit drastiskt, liksom sprängningar och skjutningar. Våldsvågen är på nedåtgående. Från januari till oktober så har 9000 brott i Lokalpolisområde Höglandet anmälts, vilket är en minskning från föregående år. Bedrägeribrott har minskat lite jämfört med föregående år, likaså tillgreppsbrotten. Våldsbrott i offentlig miljö har dock ökat, vilket delvis kan ha sin förklaring i en stökig Cruising, någon fest eller andra tillställningar i offentliga miljöer. Narkotikabrotten har också minskat, och dessa blir ett kvitto på hur mycket fokus polisen riktat mot frågan eftersom det är ett sådant typ av brott som inte anmäls. Det är bra att få bukt med detta tidigt eftersom det lätt leder till annan typ av brottslighet. Antalet anmälda skadegörelsebrott har ökat vilket kan bero på att fler anmäler dessa nu, mörkertalet har tidigare varit större.

Antalet bedrägerier har minskat sedan den kraftiga ökningen som skedde 2022/2023. Polisen arbetar med att upplysa mot bedrägerier. Många skäms över att ha blivit lurade, vilket gör att många avstår från att anmäla. Det är vanligt att bedragarna är organiserade som företag eller callcenters, och bedrägerierna begås ofta genom att man ringer upp. Nu är också AI ett verktyg som lätt kan användas. Emelie påtalar att man aldrig ska lämna ut koder om man blir uppringd eller får ett sms om att lämna ut en kod eftersom en bank inte kontaktar sina kunder på det sättet. Blir man osäker så kan man be att få ringa upp bankens växel och bli kopplad istället. Emelie uppmanar också till att våga vara otrevlig om man får denna typ av samtal eller besök. Dra igen dörren om det kommer någon som vill in, eller lägg på luren. Du behöver inte vänta på att samtalet avslutas på ett trevligt sätt.

Grannsamverkan går ut på att boende i ett område håller extra uppsikt över sina grannars bostäder och vilka som rör sig i bostadsområdet. Forskning visar att grannsamverkan har goda resultat. Grannsamverkansappen blir ett sätt att snabbt dela information om sådant som händer i närområdet. En deltagare berättar att man får meddelanden genom appen när det är saker att vara uppmärksamma på i området. Det finns också skyltar i föreningslokalen.

Emelie öppnar upp för frågor och kommentarer och någon påtalar att det är epor som går lite väl fort. Emelie säger att polisen gärna tar emot tips gällande detta, för det är användbart i deras arbete ute i kommunen. Beata påtalar att man har en överenskommelse med polisen om en ökad närvaro i kommunen. Då polisen är på plats arbetar de synliga ute i samhället, så går man till kontoret är det oftast ingen där, men information finns alltid på dörren. Skolan uppskattar den ökade samverkan man nu har med polisen.

Återkoppling från tidigare möte

Kollektivtrafik

Kommunstyrelsens ordförande Beata Allen berättar att man för två år sedan var optimistisk gällande innovationsmedel för att göra ett pilotprojekt med kollektivtrafiken. Regionen backade senare på detta även om man såg Aneby kommuns förslag som väl underbyggt. Innan sommaren lovade regionen på nytt en lösning innan sommarens slut, men inte heller detta genomfördes. Regional utveckling tillsammans med JLT letar nu efter nya alternativ till hur kollektivt resande kan lösas, men det diskuteras också traditionell linjetrafik. Beata berättar vidare att i stort sett alla partier under valrörelsen sagt att man vill ha kollektivtrafik på landsbygden. Det blir dock svårt för JLT att lösa detta i hela regionen. Någon frågar varför det ska vara så svårt att få till att en buss passerar Haurida när det går att lösa i Lommaryd, att det inte är en så stor omväg. Kommunen har räknat på detta, och det ser inte ut att bli en så bra lösning, den tar mer tid i anspråk än man tror vid första anblick. Man ser att en buss från Tranås via Hullaryd, Vireda och Haurida till Lekeryd och sen snabbuss till Jönköping är en bättre lösning. Beata påtalar att många vill ha en buss, men när busslinjerna väl finns så saknas passagerarna. Michael påtalar också att det också är

lite hönan och ägget när bussen går på oattraktiva tider. Beata säger att hon är ledsen att behöva avsluta mandatperioden utan att få till åtminstone ett pilotprojekt, men att hon tyvärr kommer få lämna över detta till nästkommande kommunstyrelseordförande. Anropsstyrd trafik har också varit på bordet, men det är osäkert vilken lösning som fungerar bäst. Det är heller inte alltid skola och JLT samverkar så bra, vilket gör att elever kommer för sent. Någon påtalar att det är ett barn har blivit förvägrade att åka med utan skolkort. Närvarande från kommunen känner inte till att någon skulle förvägrats att åka men har en pågående diskussion med JLT om sällanresande elever och hur skolkortsfrågan kan lösas för dessa. Kommunen kan inte köpa skolkort till varje elev om någon bara åker någon enstaka gång.

Återvinningsstationen
Michael berättar att man mötet innan pratat om att man ska få ett större antal kärl men att man idag har gått över till en fyrfackslösning. Tidningar kommer inte att samlas in. Återvinningsstationer kommer på sikt minska i antal och den i Haurida kommer att tas bort. Det mesta kommer kunna sorteras hemma, men vid köp av större varor med mycket emballage kommer man behöva åka till en återvinningsstation.

Naturstationen
Gällande naturstationen så väntar man på att den ska bli bortplockad och att platsen ska städas upp. Kommunen ligger på köparen om att det ska genomföras. En deltagare berättar att man från Ruppen-gruppens sida har landat i att man vill ha en utsiktsplats. Man efterlyser också ett nytt namn på platsen, ett egennamn eller liknande. Ruppens fågelstation kommer upp som förslag. Invigning av den nya utsiktsplatsen blir till våren 2027. Beata berättar att det finns en liten påse pengar till att göra något nytt på platsen.

Vindkraft
Michael Wirestam berättar att det finns ett igångsättningstillstånd för fyra verk, två i Aneby och två i Jönköping, som gäller till 2030. Någon frågar om rykte om produktion av naturgas och Michael svarar att det är tillståndspliktigt i så fall. *I ansökan anger Vindin att man, på grund av att parken inte kan sättas igång med konventionell nätanslutning, undersöker om parken parallellt kan användas som energikälla för en elektrolysanläggning som producerar grön vätgas.*

Skötsel och utemiljö

Teknisk chef Lars Skeppås berättar om arbeten som utförts på Haurida förskola. Det inkluderar bland annat byte av värmepump, ny ventilation, ommålning av fasaden, nytt tak och nya fönster. Det återstår att ordna med utemiljön där lekställningar som i dagsläget finns hos tekniska enheten kommer att flyttas till förskolegården. Föreningen kommer att få en ny rutschkana. Från föreningens sida vill man att tekniska enheten tar kontakt med föreningen innan man tar bort något. *Tekniska enheten noterar detta och tar kontakt innan.*

Det har inkommit frågor på gatubelysningen. Tekniska avdelningen kontrollerar gatljusen två gånger om året och reparerar de som inte fungerar. Det finns en del trästolpar med luftledningar, och det kostar ungefär 25 – 30 000 per stolpe för att byta dessa. Belysningen är tidsstyrd, Lars säger att han fått till sig att det inte ska släckas på natten men deltagarna menar att det släcks på de flesta ställena. På andra ställen i kommunen släcks varannan lampa mellan midnatt och 05, så även i Aneby tätort. Ute i Haurida går allt på en fas så då släcks alla lampor samtidigt. *Tekniska enheten kontrollerar funktionen och ser över hur det styrs på andra mindre orter så det blir lika.*

Gällande grusvägar så har dessa saltats under sommaren, men Lars är osäker på om dessa sladdats i år. Någon påtalar att det finns brister på en av vägarna (Lövbacken vid Thorens) och undrar om kommunen kan bistå med ett lass med grus. De boende vid vägen åtar sig i så fall att få ut detta. Lars säger att det inte är något problem, att det kan lösas så snart tekniska enheten har något uppdrag i närheten. *Teknisk chef tar kontakt med de boende och bestämmer när gruset körs ut och vart det läggs.*

Någon tar upp att tidigare diskuterad väg samt vägen vid nya husen inte snöröjs. Lars menar att de ska snöröjas och frågar om detta inte förbättrats efter bytet av entreprenör, vilket deltagarna menar att det inte har. Lars tar med sig frågan tillbaka och påtalar att man gärna tar emot synpunkter och upplysningar om

det inte fungerar framgent. Skickas synpunkten in via e-tjänsten tar det visserligen något längre innan den hamnar hos Lars för åtgärd, men det gör också att synpunkten diarieförs. *Tekniska enheten har lyft frågan med entreprenören och påmint om vägarna.*

Platsvarumärke

Carina Nohrs Johansson, näringslivsansvarig, berättar att Aneby kommun har tagit fram ett platsvarumärke som krokar arm med Aneby kommuns vision. Syftet med ett platsvarumärke är att tydliggöra anledningarna till att leva och bo, verka och etablera samt besöka kommunen. Platsvarumärket och verktygslådan därtill ska vara ett verktyg för kommunen, näringslivet och övriga intressenter att använda i sitt marknadsföringsarbete. Målet med platsvarumärket är att det på lång sikt ska bidra till en mer enhetlig bild av Aneby som gör att fler besöker, etablerar företag i eller väljer att flytta till Aneby vilket då kan bidra till ökad kompetensförsörjning. Carina uppmuntrar till att gå in på kommunens hemsida och titta, längst upp till höger finns en knapp som leder till verktygslådan med platsvarumärkets grafiska profil, för att användas av företag och föreningar.

Aneby kommuns vision är ” Ett gott liv i en hållbar och växande kommun” medan vår position i platsvarumärket är ”En livskraftig landsbygd” där kärnvärdena är Närhet, Gemenskap och Drivkraft.

Attraktivitet i Haurida

Planarkitekt Sonja Michanek berättar lite om kommunens arbete med attraktivitet ute i kommunen. Kommunen har under de senaste åren fått en liten budget till att arbeta med att plantera långlivade lökar på naturliga mötesplatser och grönytor runt om i kommunen. Detta fördelas likt kommunens befolkning ungefär lika mellan landsbygden och Aneby tätort så att dessa planteras vartannat år. Den första planteringen har gjorts i tätorten och i år har Frinnaryd och Sunhult fått sina lökar. Dessa har lokalbefolkningen fått rösta om på sina respektive medborgarmöten.

Kommunen har under fjolåret också gjort ett pilotprojekt med att förbättra miljöerna på en av våra skolgårdar genom att göra dessa grönare. Gröna miljöer på skolgårdar är viktigt eftersom det har positiva effekter på barns lek, lärande och hälsa. Flera avdelningar har varit delaktiga i projektet och förskolepersonalen i Sunhult har tagit på sig en stor del av skötseln och klarat detta fantastiskt bra. Även detta projekt görs på en mycket liten budget. Tanken är att alla skol- och förskolegårdar ska ses över men att det kan ta några år innan man hunnit se över alla. Barn- och utbildningsavdelningen gör prioriteringen över vilka gårdar som tas först.

I några av byarna har det varit svårt att veta hur kommunen ska göra, eftersom kommunen inte äger någon mark men ändå vill att alla byar ska få något för attraktiviteten. Det kan vara lökar, något träd eller annat i motsvarande prisklass som efterfrågas av bygden.

I Haurida finns inte så mycket centralt belägen kommunägd mark bortsett från förskolan. Ska förskolan planteras med något så blir det barn och personal som i första hand får välja, men finns förslag på annan plats eller åtgärd så är kommunen öppen för inspel och idéer. Då mötet dragit ut lite på tiden så bestäms att deltagarna får ta med sig frågan tillbaka och att föreningen får ta detta med Sonja mail-ledes i efterhand.

Övriga frågor

Någon frågar om Amaq och den information som finns på ”mina sidor” när man delar kärl. När personen gick ihop med grannen så kunde hon inte längre se tider för tömning. Hon får dock sms om tömning dagen innan. Fler upplever liknande problematik. *Amaq har efter mötet återkopplat direkt till den berörda kunden. De svarar att när två fastigheter delar avfallskärl är sophämtningsschemat på Mina sidor kopplat till den adress där kärlet är registrerat. Det innebär att det i dagsläget endast är fastighetsägaren på den adressen som kan se de planerade tömningarna via Mina sidor.*

Det kommer en fråga kring varför har man två fasta avgifter om man delar kärl. Beata menar att den fasta avgiften är kopplat till fastigheten och tjänsten där man betalar för att tjänsten finns.

Det inkommer en synpunkt på att man gärna hade sett att alla medborgare blivit inbjuden till visning av Vireda skola, inte bara föräldrarna. Michael påtalar att det var öppet för alla, men mötesdeltagarna menar att det inte framgått tydligt. Förslaget om att anordna något typ av öppet hus i samband med att även utemiljön står klar i vår landar väl och kommunen tar med sig detta hem. *Kommunen tar med sig frågan och för en diskussion med skolan kring om detta kan genomföras.*

Någon frågar vad som händer med gasledningar och höghastighetsbana. Michael Wirestam kan inte svara på fråga gällande gasledningar då han inte har någon kännedom om detta. Gällande höghastighetsbana/nya stambanor verkar det vara pausat politiskt sett. Det finns dock flera aktörer som ser ett stort behov av nya stambanor.

Någon frågar om klubbstugan, och då detta inte är rätt forum för diskussionen så efterfrågas att föreningens ordförande skickar datum för bokade sammanträden så att ett möte mellan kommun och förening kan ordnas.

Mötet avslutas

Mikael Fornander tackar föreningen och deltagarna för ett bra genomfört möte och avslutar mötet.